

Звіт проведення публічного діалогу з проблематики

**«Ринок розробки
програмного забезпечення»**

Зміст

1. Вступ

**1.1. Зелена книга «Ринок розробки програмного
забезпечення»**

1.2. Можливі шляхи вирішення проблемних питань

2. Аналіз наданих відповідей/зауважень/пропозицій

3. Подальші кроки

1. Вступ

Сучасний світ неможливо уявити без програмного забезпечення. При цьому із розвитком технологій, з новою технологічною революцією, цифровізацією світу значення розробки програмного продукту лише зростатиме.

Сьогодні Україна не залишається осторонь глобальних процесів. Наша держава є однією з найпривабливіших для розміщення замовлень у сфері аутсорсингу бізнес-процесів та ІТ, що підтверджує 24 місце у рейтингу привабливості. Ринок розробки програмного забезпечення (ПЗ) – яскравий приклад нової економіки знань, який може стати локомотивом до переходу України до постіндустріальної економіки, яка вже давно є реальністю для розвинених країн. Враховуючи вищезазначене, BRDO розглянув існуючі регуляторні бар'єри і стимули, що впливають на даний ринок.

1.1. Зелена книга «Ринок розробки програмного забезпечення»

У зеленій книзі «Ринок розробки програмного забезпечення» були вивчені поточний стан та нормативно-правові акти (НПА), що регулюють діяльність на ринку мобільних платежів. У зв'язку з відносно нещодавнім виникненням сфери кількість регуляторних актів виявилася незначною. Загалом ринок регулюють 29 НПА, з яких 8 є неактуальними. Регуляторні акти, що мають ознаки незаконних, відсутні.

Однак все ж існує ряд бар'єрів, які стримують розвиток ринку. Ключовим питанням є стабільність податкових умов. Сьогодні компанії мають змогу зменшувати надмірне податкове навантаження через співпрацю з ФОП. Однак існують ризики перегляду державою такої форми взаємодії, зміни податкових умов і т.д.

Іншим бар'єром є складнощі з залученням іноземців. Спеціалісти галузі надзвичайно мобільні і можуть працювати практично у будь-якій країні. Відносно низьке податкове навантаження через використання ФОП надає Україні конкурентні переваги, якщо порівнювати з рештою країн, що може заохочувати спеціалістів з інших країн працювати в нашій державі. Нерідко також зустрічається ситуація, що залучення іноземців необхідне для виконання замовлення іноземних клієнтів. Однак сьогодні іноземці не можуть зареєструвати ФОП в Україні без посвідки на тимчасове проживання.

Якщо ж іноземець навіть працевлаштовується в Україні за Трудовим кодексом,

для цього існують значні перепони. Іноземці вимушені залишати територію України після того, як в'їхали і отримали дозвіл на працевлаштування та перед отриманням посвідки на тимчасове проживання, виключно з бюрократичних причин. Це підвищує витрати часу та коштів, необхідних для працевлаштування іноземців, а також створює корупційні ризики.

Четвертий бар'єр для розвитку ринку – необхідність надання документу про підтвердження відповідності для ввезення радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв (РЕЗ та ВП) для прототипів, які ввозяться на територію України. Отримання таких документів є доцільним при масовому ввезенні обладнання, однак створює суттєві перешкоди при обсягу в декілька пристроїв (особливо, якщо мова йде про прототипи обладнання).

1.2. Можливі шляхи вирішення проблемних питань

1. Роз'яснення Міністерством юстиції, що визначає можливість реєстрації ФОП не тільки за адресою проживання. Це дозволить іноземцям реєструвати ФОП в Україні.
2. Внесення змін до п. 17 та 19 Постанови КМУ від 28 березня 2012 р. № 251, що усувають необхідність виїзду/в'їзду для громадян СНД.
3. Внесення змін до Постанови КМУ від 1 березня 2017 р. № 118, що дозволяють іноземцям отримати візу D в Україні.
4. Узгодження положень трьох Технічних регламентів про прототипи обладнання для дослідних цілей з європейськими директивами (це полегшить процес ввезення прототипів обладнання).
5. Розробка моделі, що гарантує стабільність податкових умов для компаній ринку.

2. Аналіз наданих відповідей/зауважень/пропозицій

Абсолютна більшість стейкхолдерів погодилась із баченням BRDO структури ринку і процесів на ньому (93%). Існує одностайне розуміння, що ринку розробки програмного забезпечення притаманна конкуренція на глобальному рівні (100%). Відсутні зауваження також щодо правильності оцінки показників ринку (100% погоджуються). Так само більшість стейкхолдерів (93%) підтверджує, що розвитку ринку сприяла низька зарегульованість.

Думки розділилися на питанні, чи є оподаткування виплат розробникам ключовим для розвитку ринку. Погоджуються з цим твердженням 50% опитаних, 36% не погоджуються, решта утримались. Цікавим є той факт, що із представників бізнесу 75% погоджуються з цим твердженням, тоді як 75% представників освітніх закладів не погоджуються. Можна дійти висновку, що освітяни вважають головним саме навчання і підготовку спеціалістів, тоді як бізнес, погоджуючись зі значимістю освіти, більше уваги приділяє питанням оподаткування.

Половина стейкхолдерів вважає, що норма щодо обов'язкового продажу валютної виручки не має істотного впливу на сервісні компанії ринку (50% відповідей «Так»), тоді як 29% не погоджуються з цим твердженням. Ставлення до бар'єрів у вигляді працевлаштування іноземців поділили стейкхолдерів на два табори (50% погоджуються із твердженням, 50% ні). Ситуація подібна до питання оподаткування: більшість представників галузі освіти не погоджуються, більшість представників бізнесу погоджуються. Також 50% стейкхолдерів, переважно підприємства ринку, вважають доцільним надати можливість іноземцям працювати в Україні в якості ФОП, тоді як 36% не погоджуються з цим.

Абсолютна більшість погоджується із потребою в запровадженні спеціального режиму оподаткування виплат розробникам з державними гарантіями стабільності його умов (86%), варіюється здебільшого термін, на який необхідне гарантування сталих умов. Найбільше опитаних (43%) вважають необхідним гарантування протягом 7 років, по 14% вважають правильним забезпечити незмінність на 5 або на 10 років, 7% вважає достатнім гарантування на 3 роки.

Загалом більшість стейкхолдерів погоджується з описаними у Книзі регуляторними бар'єрами розвитку ринку (64%) і лише 7% не погоджуються.

3. Подальші кроки

Офіс готує проекти рішень щодо усіх питань, згаданих вище, та ініціюватиме їх розгляд відповідальними державними органами. Так, вивчається можливість розробки Білої книги із подальшим залученням стейкхолдерів для визначення оптимальної моделі роботи ринку і забезпечення стабільності умов.

Таблиця 1

Результати заповнення форм зворотного зв'язку Зеленої книги «Ринок мобільних платежів»

№	Питання	Варіанти відповідей		
		Так	Ні	Не визначився / Інше
1	Чи погоджуєтеся Ви з описаною в Зеленій Книзі структурою ринку і процесами на ньому?	93%	7%	
2	Чи вважаєте Ви, що ринок розробки ПЗ функціонує на глобальному ринку, не обмежуючись лише Україною?	100%		
3	Чи вважаєте Ви, що у дослідженні BRDO правильно оцінені показники ринку?	100%		
4	Чи погоджуєтеся Ви з тим, що низька зарегульованість сприяла розвитку ринку?	93%	7%	
5	Чи погоджуєтеся Ви з тим, що оподаткування виплат розробникам є ключовим питанням для розвитку ринку?	50%	36%	14%
6	Чи погоджуєтеся Ви з тим, що норма щодо обов'язкового продажу валютної виручки не має істотного впливу на сервісні компанії ринку?	50%	29%	21%
7	Чи вважаєте Ви, що бар'єри працевлаштування іноземців в Україні відіграють важливу роль для ринку?	50%	50%	
8	Чи доцільно надати можливість іноземцям працювати в Україні на ринку в якості ФОП?	50%	36%	14%
9	Чи погоджуєтеся Ви з описаними у Книзі регуляторними бар'єрами розвитку ринку?	64%	7%	29%
10	Чи вважаєте ви корисним запровадження спеціального режиму оподаткування виплат розробникам з державними гарантіями стабільності його умов?	86%		14%